64 LAPITHOS-S1_FINAL:Layout 1 4/3/23 12:49 PM Page 1

ΔΗΜΟΣ ΛΑΠΗΘΟΥ

τα νέα της Λαπήθου

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΑΠΗΘΟΥ • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 64 • ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2023 • ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΠΑΣΧΑΛΙΝΟ ΜΗΝΥΜΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΛΑΠΗΘΟΥ
κ. Νεοπτόλεμου Κότσαπα

Αγαπητοί Συνδημότες, φίλοι συνεργάτες και Απόδημοι του εξωτερικού,

Οι σημερινές συγκυρίες, οι διεθνείς εξελίξεις και η παρατεταμένη οικονομική κρίση, που μας απειλούν καθημερινά, απαιτούν εθνική εγρήγορση, αφύπνιση και σκληρή δουλειά για να επανορθώσουμε την οικονομία μας και να ελαχιστοποιήσουμε τα δεινά του Λαού μας, κρατώντας ψηλά την καταγωγή μας, την εθνική αξιοπρέπεια και την περηφάνια μας.

Η επιβίωση του Ελληνισμού και η ελεύθερη επιστροφή στα Άγια χώματα της Λαπήθου πρέπει να είναι όρος απαράβατος και καθημερινή μας επιδίωξη, γιατί ο Ελληνισμός έζησε εκεί, εδραιώθηκε και μεγαλούργησε για τρεις και πλέον χιλιάδες χρόνια. Αλίμονο σε μας και τα παιδιά μας αν, ο μη γένοιτο, γίνουμε η τελευταία γενιά των Ελλήνων, γιατί τότε μύρια κακά έπονται μαζί με την καταστροφή και την εξαφάνισή μας.

Η Εθνική μας ταυτότητα συντηρείται και τονώνει την Εθνική μας συνείδηση μέσα από τα στοιχεία της ιστορίας μας, της παράδοσης και της πολιτιστικής κληρονομιάς του Λαού μας. Λαοί, Έθνη και Κράτη που λησμονούν την ιστορία τους και στερούνται της μνήμης τους είναι καταδικασμένοι να διαλυθούν και να χαθούν για πάντα και δεν είναι λίγα αυτά που χάθηκαν στο παρελθόν.

Έχω τη βεβαιότητα και πιστεύω ειλικρινά ότι το άσβεστο φως της Χριστιανοσύνης πρέπει να φωτίζει το παρόν και να λαμπρύνει ακόμη περισσότερο το μέλλον, για να έρθει πιο κοντά η ημέρα της Αναστάσεως της πατρίδας μας.

Ευχόμαστε να ελευθερωθεί η Οικουμένη και να λαμπρυνθούν οι λαοί με το Πάσχα του Κυρίου και το Άγιο Φως της Αναστάσεως.

Χριστός Ανέστη! Χρόνια Πολλά!

Απογευματινό τσάι των Λαπηθιωτών στη Λεμεσό

Πραγματοποιήθηκε στη Λεμεσό, στις 18 Μαρτίου 2023, συγκέντρωση των Λαπηθιωτών κυρίως αυτών που διαμένουν στη Λεμεσό και στην ευρύτερη περιοχή. Η εκδήλωση ήταν συνέχεια των εκδηλώσεων με τίτλο «απογευματινό τσάι», που είχε καθιερωθεί από τα προηγούμενα χρόνια και είχε ανασταλεί τα τελευταία τρία χρόνια λόγω της πανδημίας COVID-19 και των απρόβλεπτων δυσκολιών που ταλαιπώρησαν ολόκληρη την ανθρωπότητα.

Διοργανωτής αυτής της εκδήλωσης όπως και των προηγούμενων χρόνων ήταν το Προσφυγικό Σωματείο «Η ΛΑΠΗΘΟΣ». Πραγματοποιήθηκε στον χώρο εκδηλώσεων του Ιερού Ναού Παναγίας Χρυσαϊφυλιώτισσας στην Αγία Φύλα. Ο χώρος παραχωρήθηκε δωρεάν και με την ευκαιρία αυτή το Προσφυγικό Σωματείο «Η ΛΑΠΗΘΟΣ» ευχαριστεί θερμότατα, τόσο τον Ιερέα του Ναού π. Ανδρέα, όσο και την Εκκλησιαστική Επιτροπή για τη στήριξη και την αμέριστη βοήθεια που μας πρόσφεραν διαχρονικά.

Στους χαιρετισμούς τους στην εκδήλωση, τόσο ο Πρόεδρος του Σωματείου, όσο και ο Δήμαρχος Λαπήθου τόνισαν τη σημασία αυτών των συγκεντρώσεων, γιατί είναι ο μόνος τρόπος να διατηρήσουμε την οντότητα, την επαφή και τη συνοχή μας στις σημερινές δύσκολες εποχές που περνούμε.

Οι παρευρισκόμενοι εξέφρασαν τις ευχαριστίες τους προς τους διοργανωτές και την ευχή για επιστροφή στην ομαλότητα τονίζοντας τη χρησιμότητα και την αναγκαιότητα αυτών των συγκεντρώσεων.

Ο Δήμαρχος Λαπήθου κ. Νεοπτόλεμος Κότσαπας, τα Μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου και το Προσωπικό του Δήμου, σας εύχονται **Καλό Πάσχα με Υγεία, Ευτυχία, Ειρήνη και Ελευθερία στην Κύπρο μας.**

Ευχές απευθύνουν επίσης: Ο Πρόεδρος και τα Μέλη του Προσφυγικού Σωματείου «Η ΛΑΠΗΘΟΣ», η Πρόεδρος και τα Μέλη της Σχολικής Εφορείας Λαπήθου, ο Πρόεδρος και τα Μέλη του Συμβουλίου Νεολαίας του Δήμου Λαπήθου, οι Κοινοτάρχες των έξι ενοριών της Λαπήθου, ο Πρόεδρος και τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Αποδήμων Λαπήθου-Καραβά και Περιχώρων Μ. Βρετανίας.

ISSN: 1450 - 2828

64 LAPITHOS-S1_FINAL:Layout 1 4/3/23 12:50 PM Page 2

Ετήσιο Πλάνο Δραστηριοτήτων Δήμου Λαπήθου μέχρι το τέλος 2023

Ο Δήμος Λαπήθου, μέσα στα πλαίσια της λιτότητας και των οικονομικών του δυνατοτήτων, υπόσχεται να προσφέρει στους Δημότες του όσες εκδηλώσεις μπορεί και μάλιστα αναβαθμισμένες. Λόγω της συνεχιζόμενης πανδημίας, όταν οι συνθήκες το επιτρέψουν, μεταξύ άλλων ενδέχεται να πραγματοποιηθούν και οι κάτωθι εκδηλώσεις μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους:

- Αντικατοχική εκδήλωση επαρχίας Κερύνειας
- Αντικατοχική εκδήλωση 6ης Αυγούστου
- Βράβευση άριστων αποφοίτων μαθητών Λυκείου σχολικής χρονιάς 2022-2023, Σεπτέμβριος 2023
- Συνάντηση - Συνεστίαση των Λαπηθιωτών όλων των ηλικιών
- Εκδήλωση «Μνήμες Κατεχομένων» 15 Νοεμβρίου
- Εκδηλώσεις Σωματείου «Η ΛΑΠΗΘΟΣ»
- Δραστηριότητες Συμβουλίου Νεολαίας Δήμου Λαπήθου (διάφορες)
- Επίσκεψη στο υιοθετημένο Φυλάκιο «Αφύσαλλος»
- Διαλέξεις για ιστορικές επετείους
- *Σημ.: κάποιες από τις εκδηλώσεις γίνονται από κοινού ή σε συνεργασία με τα Οργανωμένα Σύνολα της Λαπήθου.*

ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- Έκδοση εφημερίδας «Τα νέα της Λαπήθου»
- Έκδοση ημερολογίου 2024
- Συμπλήρωση του Μητρώου Λαπηθιωτών
- Συντήρηση και βελτίωση της ιστοσελίδας του Δήμου
- Εκδόσεις για τη Λάπηθο
- Συλλογή στοιχείων της πολιτιστικής μας κληρονομιάς για το Αρχείο του Δήμου
- Εμπλουτισμός του Μουσείου του Δήμου με εκθέματα Λαϊκής Τέχνης της Λαπήθου
- Μνημείο Ηρώων: Βρίσκετε σε εξέλιξη η προσπάθεια δημιουργίας Μνημείου Ηρώων, Αγνοουμένων και θυμάτων Λαπηθιωτών κατά τη διάρκεια της Τουρκικής Εισβολής του 1974.

ΔΗΜΟΣ ΛΑΠΗΘΟΥ τα νέα της Λαπήθου

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΑΠΗΘΟΥ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΓΡΑΦΕΙΑ:
Προδρόμου 36, 2063 Στρόβολος, Λευκωσία - Κύπρος

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 22427733, **ΦΑΞ:** 22427731

E-mail: demos@lapithos.org.cy
www.lapithos.org.cy

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ: Κώστας Κατσώνης

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΣΕΛΙΔΩΣΗ & ΕΚΤΥΠΩΣΗ:
Τυπογραφείο Theopress Ltd

ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:
Επιτροπή Τύπου και Εκδόσεων Δήμου Λαπήθου

Ο Δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο ευχαριστούν θερμά όλους τους χορηγούς για την οικονομική στήριξη της εφημερίδας.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Με τη στήριξη των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού

Έφυγαν μακριά μας...

Στη διάρκεια της περιόδου Δεκεμβρίου 2022 Απριλίου 2023 έφυγαν από τη ζωή με τον πόθο της επιστροφής ανεκπλήρωτο και ετάφησαν κατά την αναφερόμενη ημερομηνία, μακριά από τη γενέτειρά τους Λάπηθο, οι κάτωθι:

19.12.2022	Νίκος Θεοχάρους (87 ετών) απόδημος κάτοικος Sydney Αυστραλίας
20.12.2022	Ανδρέας Κώστα Παντέχη (73 ετών)
21.12.2022	Ελένη Δημητριάδου Ρωμάνου (81 ετών) θυγατέρα Σάββα Ρωμάνου
26.12.2022	Ελένη Αποστολίδου (105 ετών) απόδημη κάτοικος Μ. Βρετανίας
27.12.2022	Μαρία Σάββα (70 ετών) κάτοικος Καιμακλίου
11.01.2023	Μυριάνθη Κύρου (72 ετών) σύζυγος Γεωργίου Κύρου
12.01.2023	Ελένη Σιδερά (90 ετών)
23.01.2023	Νίκη Ζορπά Δημητρίου (82 ετών)
24.01.2023	Ανδρέας Κωνσταντίνου (83 ετών) υιός Κωστή Γλυπόρη
24.01.2023	Αριστείδης Καλημέρας (82 ετών) απόδημος κάτοικος Ελλάδος
25.01.2023	Νίκος Λιβέρης (93 ετών) σύζυγος Κρινούλας Λιβέρη το γένος Τσαγγαρίδη
28.01.2023	Ελένη Παγδατή (49 ετών) σύζυγος Βουλευτή Κερύνειας Μάριου Μαυρίδη
06.02.2023	Γιανούλα Παπαηλία (70 ετών) αδελφή Πάτερ Ματθαίου
13.02.2023	Ανδρέας Χατζηβασιλείου Σαββάκκου (76 ετών)
21.02.2023	Κυριάκος Καρμιώτης (92 ετών) στη μνήμη του έγιναν εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικής Πρόνοιας Λαπήθου €1015.
06.03.2023	Νίκος Ανδρέου Καλιά (79 ετών)
11.03.2023	Αγνή Γεωργίου Μασούρεκκου (97 ετών)
13.03.2023	Μαρούλα Γεωργιάδου – Αυγουστή (86 ετών)
16.03.2023	Ειρήνη Κύπρου (96 ετών) στη μνήμη της έγιναν εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικής Πρόνοιας Λαπήθου €3255.
17.03.2023	Παύλος Χαραλάμπους (78 ετών) υιός Χαμπή Ψωμά
23.03.2023	Αχιλλέας Χαράλαμπου Κουδουνάς (72 ετών)
27.03.2023	Ανδρέας Σάββα Μούζουρος (88 ετών) στη μνήμη του έγιναν εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικής Πρόνοιας Λαπήθου €4400.
30.03.2023	Ανδρέας Δεμέτη - Ζάρτηλος (90 ετών)
30.03.2023	Στέλλα Πέτρου Χατζηιωάννου (94 ετών)

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τους σκεπάζει και αιώνια η μνήμη τους.

ΕΓΙΝΑΝ ΕΙΣΦΟΡΕΣ στο Ταμείο Κοινωνικής Πρόνοιας Λαπήθου

Χρηστάκης Παγδατής στη μνήμη της θυγατέρας του Έλενας και συζύγου του Βουλευτή Κερύνειας Μάριου Μαυρίδη	€100
Τα αδέρφια, Παναγιώτης και Μάριος Δημητρίου στη μνήμη του πατέρα τους Γιαννάκη Δημητρίου	€100
Ο Γραμματέας του Δήμου Λαπήθου Ρένος Κουμή στη μνήμη του παππού του μ. Τρύφωνα Παρπούλη και της γιαγιάς του μ. Ειρήνης Μασούρεκκου	€50
Ξένια Τρύφωνα Παρπούλη στη μνήμη του συζύγου της Σάββα Χριστοδούλου	€50
Μελίτα Κυριακίδου στη μνήμη της γιαγιάς της Ευφροσύνης Προεστού	€50
Λένια Φιλιππίδου στη μνήμη των γονέων της και των κεκοιμημένων συγγενών της	€50
Νίκος Καλαμαράς στη μνήμη Έλενας Παγδατή συζύγου του Βουλευτή Κερύνειας Μάριου Μαυρίδη	€30
Άθως Ελευθερίου στη μνήμη Έλενας Παγδατή συζύγου του Βουλευτή Κερύνειας Μάριου Μαυρίδη	€30
Νεοπτόλεμος Κότσαπας στη μνήμη Έλενας Παγδατή συζύγου του Βουλευτή Κερύνειας Μάριου Μαυρίδη	€30
Κυριάκος και Αυγούστα Κυριακίδου για στήριξη του Τ.Κ. Πρόνοιας Λαπήθου	€30
Άθως Ελευθερίου στη μνήμη Ανδρέα Χ"Βασιλείου (Σαββάκκου)	€20
Άθως Ελευθερίου στη μνήμη Νίκου Ανδρέου Καλιά	€20
Σούλα και Γεώργιος Μούρεττου στη μνήμη Έλενας Παγδατή συζύγου του Βουλευτή Κερύνειας Μάριου Μαυρίδη	€20
Στέλλα Μούρεττου στη μνήμη Έλενας Παγδατή συζύγου του Βουλευτή Κερύνειας Μάριου Μαυρίδη	€20
Νίκος Καλαμαράς στη μνήμη Μυριάνθης Γεωργίου Κύρου	€20

64 LAPITHOS-S1_FINAL:Layout 1 4/3/23 12:50 PM Page 3

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΛΑΠΗΘΙΩΤΩΝ ΚΑΙ ΚΟΨΙΜΟ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑΣ

Ο Δήμος Λαπήθου και το Προσφυγικό Σωματείο «Η ΛΑΠΗΘΟΣ», με την ενεργό συμμετοχή του Συμβουλίου Νεολαίας Λαπήθου, διοργάνωσαν με μεγάλη επιτυχία και φέτος την καθιερωμένη παιδική Χριστουγεννιάτικη Εκδήλωση και το Κόψιμο της Βασιλόπιτας την Κυριακή 22 Ιανουαρίου 2023, στην αίθουσα εκδηλώσεων του Ιερού Ναού Αποστόλου Ανδρέα στο Πλατύ Αγλαντζιάς.

Το πρόγραμμα περιλάμβανε χαιρετισμούς και καλωσόρισμα από τους διοργανωτές, Δήμαρχο Λαπήθου κ. Νεοπτόλεμο Κότσαπα και τον Πρόεδρο του Προσφυγικού Σωματείου «Η ΛΑΠΗΘΟΣ» κ. Δημήτρη Μηνά και την ευλογία της Βασιλόπιτας από τον αιδεσιμότατο ιερέα της Λαπήθου πατέρα Ματθαίο Παπαηλία. Στους χαιρετισμούς τους, τόσο ο Δήμαρχος, όσο και ο Πρόεδρος του Προσφυγικού Σωματείου, αναφέρθηκαν μεταξύ άλλων και στους στόχους της εκδήλωσης, που είναι η διατήρηση της άσβεστης μνήμης της κατεχόμενης κωμόπολής μας και η σύσφιξη των σχέσεων των Λαπηθιωτών μεταξύ τους και ειδικά σ' αυτήν την περίπτωση και μεταξύ των νέων παιδιών, τα οποία ανήκουν ήδη στη νέα γενιά.

Μετά το κόψιμο της Βασιλόπιτας ακολούθησε καλλιτεχνικό πρόγραμμα από παιδιά Λαπηθιωτών και η όλη εκδήλωση έκλεισε με την εντυπωσιακή εμφάνιση του Αϊ-Βασίλη (που τον υποδύθηκε ο κ, Λεύκος Ελευθερίου, Μέλος του Προσφυγικού Σωματείου), ο οποίος πρόσφερε απλόχερα ευχές και πλούσια δώρα στους παρευρισκόμενους, νέους και παιδιά.

Έγιναν εισφορές στη μνήμη Ελένης Αποστολίδου

Οικ. Ντίνου Αποστολίδη €100, Πάμπος-Μαρία Δήμου Νικολάου €100, Έλενα Αποστολίδου-DAN-Κωνσταντίνος €55, Οικ. Σώτου Αγαπίου €50, Έλλη Αγαπίου Μουρουζίδη €50, Ανθούλα Αγαπίου Κυπριανού €50, Χρήστος Κύπρου €50, Πανίκος Αγαπίου €50, Κατερίνα Αγαπίου Τσιορβά €50, Ανδρέας Πεδίος €50, Κωστάκης Τρύφωνος και Τούλα Αγαπίου €50, Λουΐζα Λοϊζίδου €30, Ανδρέας Σώτου Αγαπίου €30, Μάριος Κύπρου €20, Κύπρος Κύπρου €20, Κωνσταντίνος Μουρουζίδης €20, Κωνσταντίνος Κυπριανού €20, Γεώργιος και Σούλα Μούρεττου €20, Κύπρος Καρολίδης €20, Ανθούλα Δήμου Σταυρινίδη €20, Νεοπτόλεμος Κότσαπας €20, Χαρούλα Αγαπίου Χ"Γεωργίου €20. **(ΣΥΝΟΛΟ €895).**

Έγιναν εισφορές στη μνήμη Ανδρέα Κώστα Παντέχη

Ομάδα από συγγενείς και φίλους €460, Γεωργία Παντέχη Παντούρη €300, Πρώην Συμβούλιο Νεολαίας Δήμου Λαπήθου (Γιάννης, Γλαύκος, Μάριος, Παναγιώτης, Δέσπω, Μαρία, Μελίνα) €80, Γεώργιος και Σούλα Μούρεττου €20, Σοφοκλής Φυττής €20, Ανδρέας Σώτου Αγαπίου €20, Νεοπτόλεμος Κότσαπας €20, Πάνος και Γιώτα Ιωαννίδου €15, Σωτηρούλα Φορή €10, Αίγλη Καβαλλάρη €10. **(ΣΥΝΟΛΟ €955).**

Σημ: *οι εισφορές τόσο εις μνήμη Ανδρέα Κώστα Παντέχη όσο και εις μνήμη Ελένης Αποστολίδου έγιναν από συγγενείς, φίλους και συνδημότες μας στα γραφεία του Δήμου Λαπήθου.*

Στην περίπτωση του μ. Ανδρέα Παντέχη η εκκλησιαστική επιτροπή του Ιερού Ναού Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στο Τσέρι δεν επέτρεψε στην Κοινωνική Πρόνοια Λαπήθου να παρουσιασθεί για είσπραξη εισφορών την ημέρα της εξόδιου ακολουθίας.

Στην περίπτωση της μ. Ελένης Αποστολίδου τα δεδομένα δικαιολογούν τη δυσκολία, καθότι τόσο η εξόδιος ακολουθία όσο και η ταφή πραγματοποιήθηκαν εκτός Κύπρου και συγκεκριμένα στη Μεγάλη Βρετανία.

Η αναλυτική δημοσίευση των εισφορών δικαιολογεί και την εξαίρεση της δημοσίευσης.

64 LAPITHOS-S1_FINAL:Layout 1 4/3/23 12:50 PM Page 4

ΛΑΠΗΘΟΣ: ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

«ΕΝ ΔΕ ΤΩ ΜΕΤΑΞΥ ΛΑΠΗΘΟΣ ΕΣΤΙ ΠΟΛΙΣ ΥΦΟΡΜΟΝ ΕΧΟΥΣΑ ΚΑΙ ΝΕΩΡΙΑ ΛΑΚΩΝΩΝ ΚΤΙΣΜΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΑΝΔΡΟΥ...» *(Στράβωνας)*

«ΛΑΠΗΘΟΣ ΠΟΛΙΣ ΙΜΕΡΟΕΣΣΑ ΕΣΤΙ...» *(Αλέξανδρος Εφέσιος)*

ΕΥΑΓΕΙΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΙΜΕΡΟΕΣΣΑΣ ΛΑΠΗΘΟΥ

Στα πλαίσια της έρευνας που διεξάγει η Επιτροπή Τύπου και Εκδόσεων του Δήμου Λαπήθου για «Ευαγείς μορφές», Λαπηθιωτών που κατά καιρούς συνέβαλαν στην πρόοδο, την ανάπτυξη και την προβολή της Λαπήθου από το μακρινό παρελθόν μέχρι το σήμερα, επιλέχθηκαν κατ' αρχήν δώδεκα μορφές προσωπικοτήτων για να καλύψουν τις ανάγκες της έκδοσης του Ημερολογίου του Δήμου Λαπήθου για το έτος 2023 καθώς και τις ανάγκες της εφημερίδας μας.

Η επιλογή έγινε τυχαία με μόνο κριτήριο τη γενικότητα και σίγουρα δεν είναι οι μόνες σημαντικές μορφές. Στη συνέχεια ήδη η Επιτροπή συνεχίζει την έρευνα και καταγράφει μορφές ανθρώπων που τίμησαν επάξια τη Λάπηθο σε όλους τους τομείς.

• Κώστας Ν. Χ"Παρασκευάς - Παρασκευαΐδης (1864 - ;)

Ο Κώστας Ν.Χ"Παρασκευά-Παρασκευαΐδης, γενάρχης της οικογένειας Παρασκευαΐδειων, γεννήθηκε στη Λάπηθο το 1864. Πατέρας του ήταν ο Νικόλας Χ"Παρασκευάς. Φοίτησε για δύο περίπου χρόνια στο Δημοτικό Σχολείο και στη συνέχεια στο Ελληνικό Σχολαρχείο της Λευκωσίας και επέστρεψε στη Λάπηθο, αναλαμβάνοντας διάφορες ασχολίες στο εμπορικό κατάστημα του πατέρα του. Γύρω στο 1889 νυμφεύτηκε την Ελένη, θυγατέρα του Γιαννάκη Χριστοφή Τσιαππάρη.

Το 1887 διορίστηκε από τον «Harther» διευθυντή των Κυπριακών Ταχυδρομείων ως υπεύθυνος του Ταχυδρομείου της Λαπήθου μέχρι το 1931, ενώ παράλληλα ενεργούσε και ως Πιστοποιών Υπάλληλος για πολλά χρόνια. Από το 1892-1896 διορίστηκε Κοινοτάρχης 4 ενοριών της Λαπήθου (Απ. Λουκά, Τιμίου Προδρόμου, Αγ. Θεοδώρου και Αγίου Μηνά), αργότερα Δημοτικός Σύμβουλος και στη συνέχεια για τρεις θητείες Δήμαρχος Λαπήθου (1902-1904, 1907-1911, 1929-1933).

Επί Δημαρχίας του έγιναν πολλά κοινωφελή έργα, χάρις εις τον αδαμάντινο χαρακτήρα του και την επίγνωση του καθήκοντός του για το οποίο πάντοτε θυσίαζε και το ατομικό του συμφέρον. Έγιναν δρόμοι, γεφύρια, υδροδοτήσεις καθώς και η γνωστή καμαρόπορτα (voda) της πηγής του Κεφαλόβρυσου (Κώστας Κύρρης 1905) και η αποπεράτωση του Δημαρχιακού Μεγάρου το 1929. Παράλληλα υπηρέτησε τη Σχολική Εφορεία Λαπήθου. Επέδειξε επίσης αξιόλογη θρησκευτική δράση επιδιορθώνοντας και εξοπλίζοντας Ναούς και Εξωκκλήσια της Λαπήθου.

Η φιλοξενία ήταν το ιδιαίτερο του χαρακτηριστικό. Το σπίτι του ήταν πάντοτε ανοικτό τόσο για τους φτωχούς όσο και για τους ξένους. Φιλοξενήθηκαν μεταξύ πολλών άλλων προσωπικότητες όπως οι: Νικόλαος Κλ. Λανίτης, Ιωάννης Κυριακίδης, Θεοφάνης Θεοδότου, Νικόλαος Καταλάνος, Λεωνίδας Λαπαθιώτης, και ο ποιητής Σπύρος Ματσούκας.

Ως γενάρχης της οικογένειας απέκτησε 12 παιδιά, όλα μορφωμένα, αποκαταστημένα στην Κυπριακή κοινωνία, κάποια από τα οποία αναδείχθησαν και κορυφαίοι επιστήμονες κυρίως στην Ιατρική επιστήμη. Ευθύβουλος Κ. Παρασκευαΐδης, Νικόλας Κ. Παρασκευαΐδης, Μελπομένη Ν. Μαντίδου, Κλεονίκη Χ. Σιούτα, Κυριακή Ν. Μπαρτσόκα, Γιαννακός Κ. Παρασκευαΐδης, Λεωνίδας Κ. Παρασκευαΐδης, Θησέας Κ. Παρασκευαΐδης, Ανδρομάχη Π. Μυλωνά, Μαρούλα Λεωνίδα Παντέχη, Φειδίας Κ. Παρασκευαΐδης, Δέσποινα Κ. Παρασκευαΐδου.

• Γεώργιος Παρασκευαΐδης (1916-2007)

Φιλόπατρις, εργατικός, διορατικός, μετριοπαθής, δημιουργικός, πολυμαθής, φιλάνθρωπος, απλός και ανθρώπινος, είναι μερικά από τα χαρακτηριστικά που συνθέτουν την πολυσχιδή προσωπικότητα του «Γώγου», όπως επικράτησε όλοι να τον φωνάζουν. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1916, όταν ο πατέρας του Ευθύβουλος Παρασκευαΐδης, με καταγωγή τη Λάπηθο, σπούδαζε ιατρική στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και παντρεύτηκε την Ιταλίδα Μαριέττα. Αποφοίτησε αριστούχος από το Παγκύπριο Γυμνάσιο. Σπούδασε αρχιτεκτονική στην Ιταλία, στο Πολυτεχνείο του Μιλάνου και ολοκλήρωσε τις σπουδές του με πολλές δυσκολίες, λόγω της έναρξης του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Επιστρέφει στην Κύπρο και με διορατικότητα βλέπει πως δεν μπορεί να εργαστεί ως αρχιτέκτονας, λόγω του πολέμου. Δημιουργεί μια μικρή εργοληπτική εταιρεία κι αναλαμβάνει διάφορα στρατιωτικά έργα που έφτιαχναν οι Βρετανοί στο νησί. Στην πορεία του ο ίδιος ποτέ δεν δήλωνε αρχιτέκτονας, αλλά «ένας απλός εργολάβος».

Το 1941 γνωρίζεται με τον νεαρό έμπορα, Στέλιο Ιωάννου, δημιουργούν έναν κατασκευαστικό συνεταιρισμό κι αναλαμβάνουν διάφορα στρατιωτικά έργα. Το 1946 τον ενέγραψαν ως Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, με επωνυμία «Ιωάννου και Παρασκευαΐδης Λτδ», κατορθώνοντας μέσα σε λίγα χρόνια να εδραιώσουν την J&P ως έναν Διεθνή Εργοληπτικό Κολοσσό, που προβάλλει την Κύπρο διεθνώς.

Το 1959 παντρεύεται την Θέλμα Λεωνίδου Φράγκου και αποκτούν τρία παιδιά: τον Ευθύβουλο, πολιτικό μηχανικό, τη Λεώνη, αρχιτέκτονα και τη Χριστίνα που σπούδασε Διοίκηση Επιχειρήσεων.

Ευαίσθητος στον ανθρώπινο πόνο και τη δυστυχία, ιδρύει με τη σύζυγό του το Φιλανθρωπικό Ίδρυμα «Γεωργίου και Θέλμας Παρασκευαΐδη», με στόχο τη βοήθεια των άπορων Κυπρίων για θέματα υγείας, σπουδών και τη διατήρηση της πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του νησιού. Το ίδρυμα είναι συνδεδεμένο με το «Shriners Hospital» του Springfield Μασαχουσέτης των ΗΠΑ. Παράλληλα ιδρύει το «Παρασκευαΐδειο Χειρουργικό και Μεταμοσχευτικό Ίδρυμα», όπου στα 25 χρόνια λειτουργίας του έγιναν πέ-

64 LAPITHOS-S1_FINAL:Layout 1 4/3/23 12:50 PM Page 5

ραν των 1000 μεταμοσχεύσεων νεφρών. Αγοράζει στην Αθήνα το σπίτι που γεννήθηκε, στην οδό Μεθώνης 11, το αναπαλαιώνει και στεγάζει εκεί το «Πολιτιστικό Κέντρο Κύπρου».

Λάτρης του αρχαίου πολιτισμού και της Ελλάδας, πίστευε ότι η ανθρωπότητα οφείλει πάρα πολλά στον αρχαίο και νέο ελληνικό πολιτισμό και δεν παραλείπει ευκαιρία να το τονίζει όπου βρεθεί. Γίνεται ο καλύτερος πρεσβευτής του κυπριακού προβλήματος. Διατηρεί στενές φιλικές σχέσεις με Προέδρους της Αμερικής, με πολλούς Γερουσιαστές εκπροσώπους των Ελλήνων και Κυπρίων Αποδήμων.

Διατηρεί πολύ καλές σχέσεις με αξιωματούχους, σεΐχηδες, Αρχηγούς Κρατών της Μέσης Ανατολής και του Αραβικού Κόλπου και σε πολλές περιπτώσεις μεσολάβησε για τη θετική τους υποστήριξη στο κυπριακό πρόβλημα. Κατά καιρούς του προσφέρθηκαν πολιτικά αξιώματα, τα οποία ποτέ δεν αποδέχθηκε.

Για την πολυσχιδή κοινωνική δράση του έχει τιμηθεί με πολλές διακρίσεις εκ των οποίων οι κυριότερες είναι: "The Order of the British Empire", από τη Βασίλισσα της Αγγλίας Ελισάβετ ΙΙ, "The Order of the Oman", από τον Σουλτάνο Qaboos, του Ομάν, το μετάλλιο του Αγίου Παύλου, από τον Αρχιεπίσκοπο Βορείου και Νοτίου Αμερικής Ιάκωβο, το μετάλλιο Αγίου Μάρκου από τον Πάπα, τον Τίμιο Σταυρό της Αρχιεπισκοπής Θειατείρων και Μεγάλης Βρετανίας, από τον Αρχιεπίσκοπο Γρηγόριο. Έχει ανακηρυχθεί ως «Άρχων του Οικουμενικού Πατριαρχείου της Κωνσταντινουπόλεως». Τιμήθηκε επίσης με το «Μέγα Χρυσούν Παράσημο του Αποστόλου Βαρνάβα», την ανώτατη διάκριση της Εκκλησίας της Κύπρου, για τη μεγάλη προσφορά του προς την Εκκλησία και την Πατρίδα.

Με πλήρη διαύγεια πνεύματος, σε ηλικία 91 χρονών, απεβίωσε στο Λονδίνο, στις 5 Δεκεμβρίου 2007. Η γενέτειρά του Λάπηθος ήταν το πάθος της ζωής του.

• Φώκας Ν. Φωκαΐδης (1915-2007)

Γεννήθηκε στη Λάπηθο το 1915, άρχισε τις Γυμνασιακές του σπουδές από το Γυμνάσιο Λαπήθου ως υπότροφος του Μητροπολίτου Κερύνειας και κατόπιν Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Β'. Αποφοίτησε από το Παγκύπριο Γυμνάσιο και σε νεαρή ηλικία μεταβαίνει στη Νότιο Αφρική και εγγράφεται στο πανεπιστήμιο του «Τρανσβάαλ». Παρακολούθησε επιμορφωτικές, Φιλοσοφικές, Ανθρωπολογικές, και Κοινωνιολογικές σπουδές με ιδιαίτερες τιμητικές διακρίσεις για τις σπουδές του. Το 1957 μεταβαίνει στο Λονδίνο, αποκτά δίπλωμα δημοσιογραφίας. Προωθεί τα ιδανικά του Έθνους και τα δίκαιά της πατρίδας του, ως εμπνευσμένος Δημοσιογράφος, Λογοτέχνης Συγγραφέας και μεταλαμπαδευτής του Ελληνικού Πνεύματος σε χώρες της Αφρικής και στην ίδια την Αγγλία.

Το 1957 εκλέγεται μέλος της Εθνικής Δημοσιογραφικής Ενώσεως Αγγλίας και της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Δημοσιογράφων. Έχαιρε μεγάλης εκτίμησης από την παγκόσμια ομογένεια του Ελληνισμού σε πολλές χώρες τυγχάνοντας σωρείας τιμητικών διακρίσεων.

Ήταν πολυγραφότατος και διακρινόταν κυρίως σε όλα του τα έργα ως λογοτέχνης συγγραφέας γιατί είχε το χάρισμα να επεξεργάζεται την τέχνη του λόγου προτού καταλήξει στη συγγραφή του σε σχέση με τους απλούς συγγραφείς.

Ήταν λάτρης της Βυζαντινής μουσικής και υμνολογίας και εξαίρετος Ιεροψάλτης.

Διετέλεσε μέλος και συνεργάτης της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών Αθηνών και της Εθνικής Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών Κύπρου, της Εταιρείας Κυπριακών Σπουδών, του Ελληνικού Πνευματικού Ομίλου, της Ένωσης Συντακτών Κύπρου και Γραμματέας της Παγκύπριας Ένωσης Ελλήνων Συγγραφέων.

Κατά την παραμονή του στην Αγγλία παράλληλα με την πλούσια διαφωτιστική του δράση που ανέπτυξε εξέδιδε και την εφημερίδα «Ένωσις» καθώς και το περιοδικό «Αδελφότης».

Ευρισκόμενος στο Ροδεσία την δεκαετία του 1940 εξέδωσε και εκεί πολλά περιοδικά καθώς και την εφημερίδα «Εθνικός Φάρος».

Μέσα από το τεράστιο συγγραφικό έργο του πάντοτε φαινόταν η μεγάλη αγάπη για τη γενέτειρα του Λάπηθο και η πικρία του για την απώλεια της γενέθλιας γης και του πλούσιου ιστορικού της πολιτισμού ανά τους αιώνες.

• Κώστας Π. Κύρρης (1927-2009)

Γεννήθηκε τον Οκτώβριο του 1927 στη Λάπηθο. Μετά την αποφοίτησή του από το Παγκύπριο Γυμνάσιο το 1945 σπούδασε ιστορία-αρχαιολογία και αγγλική φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και γαλλική φιλολογία στο Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών. Σπούδασε επίσης οικονομικές και πολιτικές επιστήμες, καθώς και βυζαντινή ιστορία και ανατολικές σπουδές με έμφαση στην τουρκολογία στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου. Το 1981 το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων τού απένειμε τον τίτλο του Διδάκτορα της Φιλοσοφίας για τον πρώτο τόμο του εξάτομου έργου του «*Το Βυζάντιον κατά τον 14ον αιώνα*».

Εργάστηκε ως Φιλόλογος στο Ελληνικό Γυμνάσιο Αμμοχώστου και στο Παγκύπριο Γυμνάσιο, αλλά και ως Επισκέπτης Καθηγητής σε διάφορα πανεπιστήμια στην Ευρώπη, στην Αμερική κ.α. Υπήρξε συνεργάτης επιστημονικών εταιρειών και μέλος αρκετών διεθνών οργανισμών και ακαδημιών. Υπήρξε επίσης ιδρυτής και πρόεδρος της Κυπριακής Επιτροπής Σπουδών Νοτιοανατολικής Ευρώπης και γραμματέας της Κυπριακής Επιτροπής Βυζαντινών Σπουδών. Συνέβαλε καθοριστικά στην ίδρυση του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών, στο οποίο διετέλεσε διευθυντής από το 1981 έως το 1987.

Παρά τις οικογενειακές δυσκολίες και τα προβλήματα υγείας που αντιμετώπιζε, αφιέρωσε όλη τη ζωή του στην ιστορική μελέτη των βυζαντινολογικών, βαλκανιολογικών, μεσανατολικών και κυπριολογικών θεμάτων. Έχει πλούσιο συγγραφικό έργο και αναρίθμητες δημοσιεύσεις επιστημονικών άρθρων και ιστορικών μελετών, πολλές από τις οποίες έχουν στο επίκεντρο του θεματολογίου τους την ιστορία της Κύπρου, καθώς και την πολυαγαπημένη του γενέτειρα, Λάπηθο. Ασχολήθηκε παράλληλα με τη λογοτεχνία και τη μουσική. Γνώριζε πολλές γλώσσες και διέθετε προσωπική βιβλιοθήκη σε Κύπρο και Αθήνα, εκατό χιλιάδων περίπου τόμων σε όλα τα θέματα των ανθρωπιστικών επιστημών.

Για το πολύτιμο έργο και την αξιόλογη προσφορά του στα γράμματα, τις επιστήμες και την έρευνα έλαβε πολλές διακρίσεις και βραβεία, όπως έπαινο από την Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών το 1952 για το ποιητικό έργο του «Ζητώντας το μίτο της Αριάδνης», από τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας Γεώργιο Παπανδρέου το 1964, από την Ακαδημία Αθηνών το 1978 για το συγγραφικό του έργο, το βραβείο Γραμμάτων από τον Δήμο Αγλαντζιάς το 1996, το Αριστείο Γραμμάτων και Τεχνών για το 1998 από την Κυπριακή Δημοκρατία, τον πρώην Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας Γλαύκο Κληρίδη το 2001 για τις υπηρεσίες του στην πατρίδα και το έθνος, το Βραβείο Da Vinci από το International Biographical Centre το 2001 ως διακεκριμένος διανοούμενος του 21ου αιώνα, το Βραβείο Πολιτιστικής Προσφοράς Τεύκρου Ανθία και Θεοδόση Πιερίδη της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ για το 2002, καθώς και από τον Δήμο Λαπήθου το 2005 για την πολύτιμη προσφορά του στον πολιτισμό.

Έφυγε από τη ζωή τον Ιούνιο του 2009.

64 LAPITHOS-S1_FINAL:Layout 1 4/3/23 12:50 PM Page 6

• Ευφροσύνη Προεστού (1927-1993)

Η Ευφροσύνη Προεστού γεννήθηκε στη Λάπηθο, τον Αύγουστο του 1903. Σε νεαρή ηλικία κατοίκησε στον Άγιο Ερμόλαο όπου και παντρεύτηκε τον Ιωάννη Φλωρέντζο, με τον οποίο απέκτησαν 4 παιδιά. Διακρινόταν για τη βαθιά θρησκευτική της πίστη και είχε μεγάλη εθνική συνείδηση. Έδωσε στα 4 παιδιά της ονόματα που προέρχονται από την Ελληνική Μυθολογία: Φρίξος, Έλλη, Θέμις και Λυγία.

Σε ηλικία 28 ετών έγινε μαία, μετά από παρακολούθηση μαθημάτων μαιευτικής στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας. Εξάσκησε το επάγγελμα σε όλα τα χωριά της ευρύτερης περιοχής μεταξύ Λαπήθου-Αγίου Ερμολάου, συμπεριλαμβανομένων και μικρών χωριών ή και αμιγών χωριών με Τουρκοκύπριους. Επέστρεψε στη Λάπηθο το 1959.

Η Ευφροσύνη Προεστού ήταν γυναίκα με θέληση, ευγενές παρουσιαστικό, ιδιαίτερα όμως χαρακτηριζόταν από απέραντο ανθρωπισμό. Τα φιλανθρωπικά της αισθήματα την ωθούσαν να βοηθά πάντα τους συνανθρώπους της, είτε οικονομικά, είτε ηθικά, είτε στις ασθένειές τους.

Η Ευφροσύνη Προεστού έγινε ευρύτερα γνωστή ως «Κυρά της Λαπήθου». Το όνομά της θα μείνει αθάνατο στη σύγχρονη ιστορία από το γεγονός της αυτοθυσίας της μετά την κατάληψη της Λαπήθου στις 6.8.1974 από τους Τούρκους εισβολείς. Μετά από τις σκληρές μάχες που προηγήθηκαν, 12 στρατιώτες εγκλωβίστηκαν στην περιοχή της κατοικίας της και με κίνδυνο της ζωής της ανέλαβε να τους αποκρύψει, να τους προστατεύσει και να τους συμπαρασταθεί ηθικά σαν πραγματική τους μητέρα. Στις αρχές του Σεπτεμβρίου 1974, η ύπαρξη των 12 στρατιωτών στη Λάπηθο έγινε αντιληπτή και ακολούθησαν εκκαθαριστικές επιχειρήσεις από τους Τούρκους. Τελικά οι περισσότεροι στρατιώτες συνελήφθησαν. Αποκαλύφθηκε τότε και ο ρόλος της Ευφροσύνης, συνελήφθηκε και παρά τα φρικτά βασανιστήρια και τη φυλάκισή της στο κάστρο της Κερύνειας δεν απεκάλυψε τίποτε στους Τούρκους. Αργότερα μετά από οκτώ μήνες, διώχθηκε από τη Λάπηθο, όπως και όλοι οι εγκλωβισμένοι της Λαπήθου, στη συνέχεια.

Διαβάζοντας κάποιος για την Ευφροσύνη Προεστού «Κυρά της Λαπήθου», εκείνος που δεν γνωρίζει πολλά πράγματα και θα ενδιαφερθεί να μάθει κάτι περισσότερο, τότε είναι που θα βρεθεί αντιμέτωπος με το μεγαλείο της ψυχής, την αντρειοσύνη και τη λεβεντιά μιας απλής θρησκευόμενης χριστιανής από τη Λάπηθο, η οποία στις δύσκολες, τραγικές και θλιβερές εκείνες μέρες του 1974, έγραψε ηρωικές σελίδες τιμής και δόξας και σαν πραγματική Ελληνίδα τοποθέτησε το όνομά της στο Πάνθεο των Ηρώων της εποποιίας της Κυπριακής Ιστορίας και των αθανάτων της Ελληνικής φυλής.

Η Ελλάδα των αιώνων και της ένδοξης ιστορίας μάς διδάσκει ότι τα μεγάλα έργα αναδεικνύουν και τους μεγάλους άνδρες. Στην προκειμένη περίπτωση η Ελλάδα των αιώνων και της ιστορίας, με τη βοήθεια της Θείας Πρόνοιας, ανέδειξε μια μεγάλη γυναίκα, μια πραγματική ηρωίδα, η οποία με την πράξη της να διασώσει τη ζωή 12 ανθρώπων, διέσωσε ουσιαστικά το κύρος και την αξιοπρέπεια της δικής μας δοκιμαζόμενης πατρίδας.

Η Ευφροσύνη Προεστού, την οποία ο Θεός έστειλε να εγκλωβιστεί ταυτόχρονα με τους στρατιώτες στην ίδια περιοχή της Λαπήθου, με τον υπέροχο πατριωτισμό και την απαράμιλλη ανδρεία και τόλμη που την διακατείχε, τίμησε με την πράξη της το αστείρευτο και μαχητικό πνεύμα της Ελληνικής φυλής. Απέδειξε πως η Ελληνική ψυχή ζούσε, ζει και θα υπάρχει για πάντα.

Η Λάπηθος θα είναι πάντα περήφανη για την «Κυρά της Λαπήθου», την άξια Ηρωίδα Ελληνίδα, που δεν υστερεί σε τίποτε από τις ηρωίδες μάνες του 1821 και τις αγωνίστριες του 1955-59.

Η Ευφροσύνη Προεστού απεβίωσε στις 17 Απριλίου του 1993 και τάφηκε στο Νέο Κοιμητήριο Λευκωσίας.

ΜΝΗΜΕΙΟ ΛΑΠΗΘΙΩΤΩΝ

ΠΕΣΟΝΤΩΝ - ΘΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΓΝΟΥΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ 1974

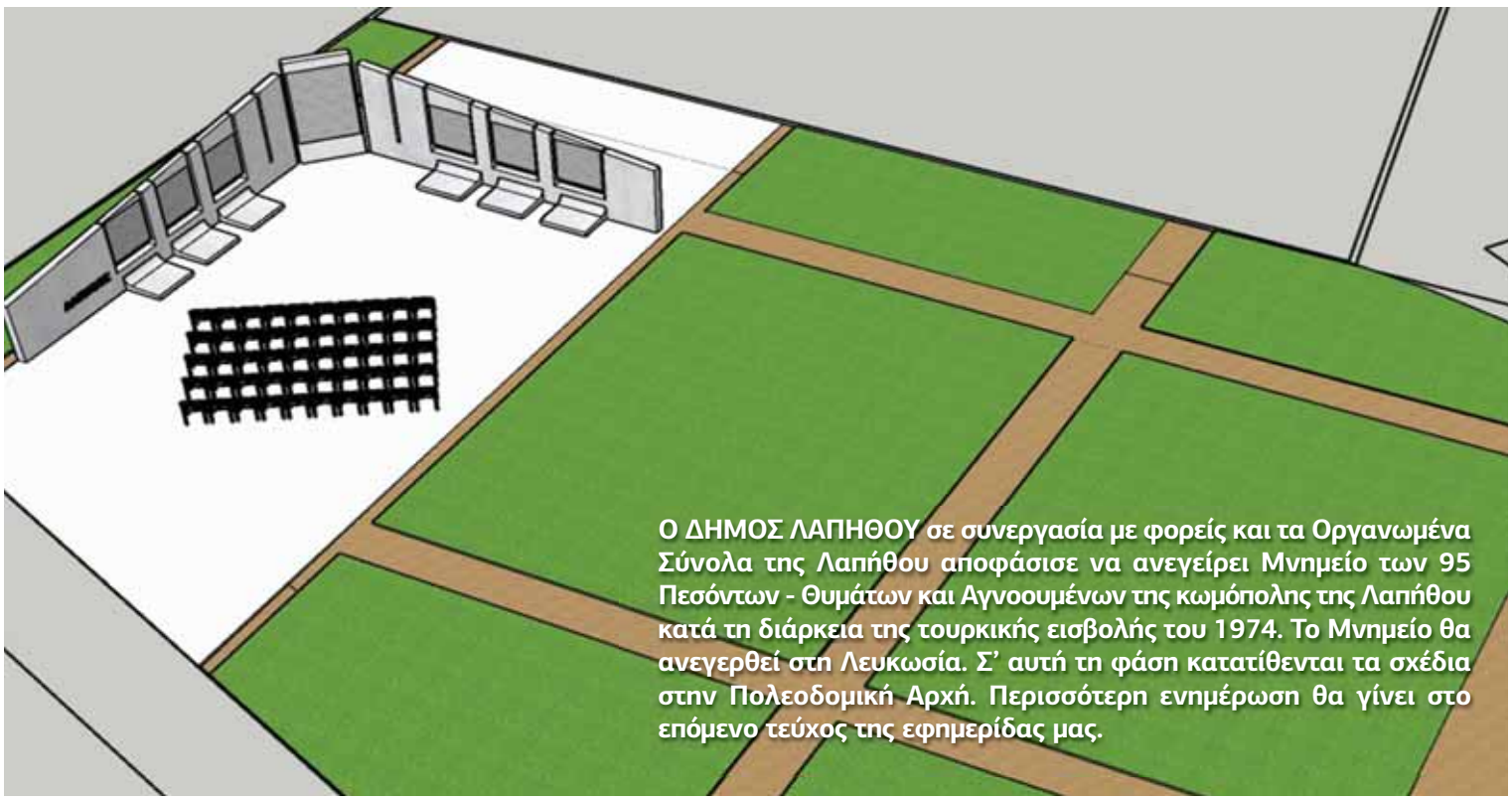

Ο ΔΗΜΟΣ ΛΑΠΗΘΟΥ σε συνεργασία με φορείς και τα Οργανωμένα Σύνολα της Λαπήθου αποφάσισε να ανεγείρει Μνημείο των 95 Πεσόντων - Θυμάτων και Αγνοουμένων της κωμόπολης της Λαπήθου κατά τη διάρκεια της τουρκικής εισβολής του 1974. Το Μνημείο θα ανεγερθεί στη Λευκωσία. Σ' αυτή τη φάση κατατίθενται τα σχέδια στην Πολεοδομική Αρχή. Περισσότερη ενημέρωση θα γίνει στο επόμενο τεύχος της εφημερίδας μας.

64 LAPITHOS-S1_FINAL:Layout 1 4/3/23 12:50 PM Page 7

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΛΑΠΗΘΟΥ

Α. Επαρχία Πάφου

Μέσα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του Συμβουλίου Νεολαίας του Δήμου Λαπήθου πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτική εκδρομή των νέων μας στις 4 Μαρτίου 2023 με προορισμό την Επαρχία της Πάφου και κυρίως την ευρύτερη περιοχή της Πόλης Χρυσοχούς. Τίτλος της εκδρομής ήταν **«Ακολουθώντας τ' αχνάρια των προγόνων μας»,** με στόχο οι νέοι μας να δουν, να γνωρίσουν και να έρθουν σε επαφή με αξιόλογα έργα(κυρίως οικοδομήματα) αξιοθαύμαστης λαϊκής Αρχιτεκτονικής, τα οποία έκτισαν οι Λαπηθιώτες πρόγονοί μας πριν από ένα και πλέον αιώνα.

Η αποστολή είχε ως πρώτο προορισμό την πλατεία της Βρύσης των Πεγειώτισσων όπου μας υποδέχτηκε και μας ξενάγησε ο Δήμαρχος Πέγειας κ. Μαρίνος Λάμπρου. Οι δύο Δήμαρχοι, Πέγειας και Λαπήθου ενημέρωσαν τα μέλη της αποστολής και τους πληροφόρησαν για όλα όσα σχετικά γνώριζαν γύρω από την ιστορικότητα της πασίγνωστης και χιλιοτραγουδιμένης Βρύσης των Πεγειώτισσων. Όπως είναι γνωστό και εγχάρακτο πάνω σε πέτρα, η Βρύση είναι κτίσμα του Αχιλλέα Κωνσταντίνου και του Χριστοφή Κύρρη (έτος 1907) με σχέδια και επίβλεψη του πρωτομάστορα Κώστα Κύρρη.

Ο Χριστοφής ήταν υιός και ο Αχιλλέας βαφτιστικός του πρωτομάστορα αντίστοιχα.

Ακολούθησε επίσκεψη και ξενάγηση σε οινοποιείο στον Κάθικα ενώ μετά το μεσημέρι η αποστολή επισκέφθηκε τον Ιερό Ναό του Αγίου Μηνά στο Νέον Χωρίο της Πόλης Χρυσοχούς. Η εν λόγω εκκλησία είναι κτίσμα του πρωτομάστορα Κώστα Κύρρη που αποπερατώθηκε το 1912.

Στη συνέχεια ο Δήμαρχος ενημέρωσε τα μέλη της αποστολής και γι' άλλα κτίσματα των Λαπηθιωτών στην ευρύτερη περιοχή της Πόλης Χρυσοχούς, όπως τον Ιερό Ναό του Αγίου Μάμα στην Περιστερώνα (έδρα της Χωρεπισκοπής Αρσινόης), τη βρύση της Λυσούς, το εξωκκλήσι του Αγίου Χαραλάμπους στο εγκαταλελειμμένο τουρκοκυπριακό χωριό «Ιντζώ» και άλλα.

Όλη η προαναφερθείσα περιοχή είναι διάσπαρτη από αξιόλογα αρχιτεκτονικά οικοδομήματα σχολεία, βρύσες, εκκλησίες, κωδωνοστάσια, τα οποία έκτισαν κατά καιρούς πρωτομάστορες τεχνίτες από τη Λάπηθο, αφήνοντας τη σφραγίδα τους και τη διαχρονική παρουσία τους στις κοινότητες αυτές.

Αξίζει να σημειωθεί ότι σε αρκετά από αυτά τα έργα οι Λαπηθιώτες κτήτορες, με αδιάσειστα στοιχεία άφησαν τη σφραγίδα τους σκαλιστή και ανάγλυφη, βάζοντας και την υπογραφή τους πάνω στα ίδια τα έργα τους για να υποδηλώνουν διαχρονικά την αυθεντικότητά τους.

Η εκδρομή ήταν επιχορηγημένη από τον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου, ενώ από πλευράς του Δήμου συμμετείχαν υπό την ιδιότητα του συνοδού-εκπαιδευτή ο Δήμαρχος Ν. Κότσαπας, η Αντιδήμαρχος Σούλα Μούρεττου, οι Δημοτικοί Σύμβουλοι Δ. Μηνά (Πρ. Προσφυγικού Σωματείου «Η ΛΑΠΗΘΟΣ»), ο Ανδρέας Αγαπίου (Πρ. του Συμβουλίου Νεολαίας Λαπήθου) και ο Δημοτικός Γραμματέας του Δήμου Λαπήθου Ρένος Κουμή.

Β. Στη Λάπηθο

Με το ίδιο σκεπτικό και με τη στήριξη και επιχορήγηση από τον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου πραγματοποιήθηκε μια δεύτερη αποστολή στις 19 Μαρτίου 2023, αυτή τη φορά με προορισμό τη Λάπηθο. Με τη βοήθεια μεγαλύτερων σε ηλικία συνοδών περιδιάβασαν σχεδόν ολόκληρη την επικράτεια της Λαπήθου επισκεπτόμενοι εκκλησίες, σχολεία και πολλά άλλα αξιοσημείωτα μέρη της όμορφης κωμόπολής μας.

Παρ' όλο που τα αξιοσημείωτα μέρη ήταν πάρα πολλά και ενδιαφέροντα, τα μέλη της αποστολής ωφελήθηκαν αρκετά και έμειναν ευχαριστημένα γιατί είδαν και άκουσαν, κάποιοι και για πρώτη φορά, πολλά αξιόλογα και σημαντικά πράγματα, σχετικά με τη ζωή και το έργο των προγόνων τους, την ιστορία και τον πολιτισμό τους καθώς και την πορεία της πολιτιστικής τους κληρονομιάς.

64 LAPITHOS-S1_FINAL:Layout 1 4/3/23 12:50 PM Page 8

ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

ΕΠΙΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΣΤΗ ΛΑΠΗΘΟ ΤΟ ΣΥΝΤΟΜΟΤΕΡΟ ΔΥΝΑΤΟΝ

Έχει διαπιστωθεί ότι, τόσο οι έξι ενοριακές εκκλησίες, όσο και τα ξωκκλήσια της Λαπήθου έχουν φτάσει σε οριακό σημείο αντοχής. Καθημερινά απειλούνται από κατάρρευση και καταστροφή.

Στο πλαίσιο της συντήρησης των Μνημείων και των Εκκλησιών μας, σας πληροφορούμε και σαν ανακοινώνουμε, ότι η Τεχνική Επιτροπή για την Πολιτιστική Κληρονομιά θα προχωρήσει το συντομότερο δυνατό με την εκτέλεση διασωστικών εργασιών στις εκκλησίες του Αγίου Μηνά και της Αγίας Παρασκευής.

Ο Δήμος και τα Οργανωμένα Σύνολα της Λαπήθου καταβάλουν προσπάθειες επίλυσης του προβλήματος, όσο είναι εφικτό και σύντομα, μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων τους, σε συνεννόηση και με την Ιερά Μητρόπολη Κερύνειας.

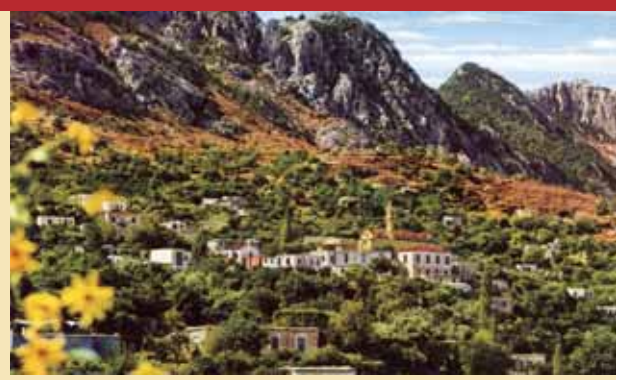

Μάιος 2023

- **6 Μαΐου, Σάββατο**
  Paintball – Νεολαία Δήμου Λαπήθου

- **12 Μαΐου, Παρασκευή**
  Ολοήμερο «FESTIVAL» Λαϊκών Τεχνών οι οποίες είναι εγγεγραμένες στον Εθνικό κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Κύπρου. Μαχαιροποιία, Κεντητική-Δαντέλα, και η εφυαλωμένη Κεραμική της Λαπήθου. Στο εν λόγω «FESTIVAL» θα συμμετέχουν έμπειροι τεχνίτες και κατασκευαστές καθώς και άτομα που ενδιαφέρονται να μάθουν και να ειδικευθούν σ' αυτά, καθώς επίσης και κεντήτριες από την Αθηένου, Όμοδος-Κοιλάνι, ακόμα και Τουρκοκύπριες της Λαπήθου, καθώς και μαχαιροποιοί και αγγειοπλάστες. Στόχος είναι η γνώση και η εμπειρία να αποτελέσουν την όσο το δυνατό καλύτερη συνεργασία. Το φεστιβάλ θα παραγματοποιηθεί στους εξωτερικούς χώρους του Δημαρχείου Λαπήθου στη Λευκωσία.

- **14 Μαΐου, Κυριακή**
  Παγκύπρια Συνεστίαση Λαπηθιωτών στο Κέντρο «OASIS» στη Χοιροκοιτία η ώρα 12:00μ. Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να δηλώσουν τη συμμετοχή τους μέχρι τις **11 Μαΐου 2023** στο τηλέφωνο του Δήμου Λαπήθου **22427733** καθώς επίσης και στου κάτωθι:
  Λευκωσία: Δημήτρη Μηνά: **99609670**
  Λεμεσό: Ρένο Κουμή: **99323027**
  Λάρνακα: Λεύκο Ελευθερίου: **99315197** και
  Πάφο: Πανίκο Μιχαήλ: **99413123.**

  Τιμή εισόδου φαγητό – ποτό: **€12,00**

Ιούνιος 2023

- **5 Ιουνίου, Δευτέρα**
  Εκδήλωση του Κατακλυσμού στο Ζύγι με Πανεπαρχιακή συμμετοχή των Δήμων, των Κοινοτήτων, των Σωματείων της επαρχίας Κερύνειας και με τη στήριξη της Ιεράς Μητροπόλεως Κερύνειας. Ώρα έναρξης 4:00μ.μ. στην Κοινότητα Ζυγίου.

- **11 Ιουνίου, Κυριακή**
  Σκοπευτικός Αγώνας-Νεολαία Δήμου Λαπήθου στο Ολυμπιακό Σκοπευτήριο Λευκωσίας στα Λατσία ώρα 10 π.μ.

- **13 Ιουνίου, Τρίτη**
  Πολιτικό Μνημόσυνο στη μνήμη του Αντιστασιακού Πανίκου Λαπηθιώτη στις 7:00μμ στην αίθουσα εκδηλώσεων Ε.Τ.Κ.Α ΠΕΟ στη Λευκωσία.

Ιούλιος 2023

- **20-24 Ιουλίου**
  Αντικατοχικές Εκδηλώσεις Επαρχίας Κερύνειας και Επιτροπής Κατεχόμενων Δήμων, στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας.

Σεπτέμβριος 2023

- Βράβευση Αρίστων Απόφοιτων Λυκείων της σχολικής Χρονιάς 2022-2023 στους εξωτερικούς χώρους εκδηλώσεων του Δήμου Λαπήθου στη Λευκωσία.

Οκτώβριος 2023

- Παγκύπρια Συνάντηση – Συνεστίαση Λαπηθιωτών και φίλων όλων των ηλικιών.

Περισσότερες λεπτομέρειες για όλες τις εκδηλώσεις θα ανακοινωθούν αργότερα.